

ELŐFIZETÉSI FÖLTÉTELEK.

Vidéken és Léván házhoz küldve:

Egy évre 3 ft 4 kr.
 Hat óra 2 ft 50 kr.
 Három óra 1 ft 25 kr.

Előfizetési pénzek postautalvánnyal küldhetők.

Éves számk 12 kr-ával kaphatók a kiadóhivatalban

H I R D E T É S E K

Négyhasábos petit-sor egyszeri közlésért 7 kr.
 kétszeriért 6 kr, többszöriért 5 kr fizetendő.
 Bélyegdíj minden egyes beiktatásért 30 kr

A nyilttérben:

minden négyhasábos garmond sor díja 15 kr.
 Velünk összekötésben levő hirdető-írdák, előfizetőink, vagy a gyakori hirdetőik tetemes díjkezelvényben részesülnek.

BARSA.

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP; EGYSZERSMIND BARSVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A kéziratok a szerkesztőséghez: (Zöldkert-utca 33. sz.) küldendők.

Megjelen: hetenként egyszer,

A hirdetések, előfizetések s a reklamációkat a kiadóhivatalba: (Takarek- és Hitelezési épület) kérjük utasítani.

FELELŐS SZERKESZTŐ: HOLLÓ SÁNDOR.

→→→ vasárnap reggel. →→→

A LAP KIADÓJA: NYITRAI ÉS TÁRSA.

Mi még a teendőnk?

II.

B. Forgalm-biztosítás tekintetéből.

4-er. A főtér tatarozása. Megtestesült szemrehányásnak rúg ábráját képezi reánk, lévaiakra nézve főterünk fertelmes állapota. Csakugyan legnagyobb horderejű mulasztásunk, hogy forgalmunk e megbecsülhetlen góczpontját ennyire elhanyagoltuk. Már pedig e téren terem a helypénz, e téren jutnak a néhány garashoz iparosaink és árusaink; e téren árulják a vidékbeliek terményeiket, hogy az éretük nyert pénz jó részét az itteni boltokba és vendéglőkbe hordják; és mi még is mindeddig még csak egy szekér kavicsot sem hordtunk a sárban cszamogók lábai alá. Rémulten összenézünk, ahányszor csak némi apadást észlelünk piacszor forgalmában, de azért mégis egykedvűen nézzük az aszfalt-járdáról, hogy miként eviczkelnek látogatói a sárban. Mi tagadás benne, magunk is undorodunk e posvány-tengeritől, de azért még se teszünk semmit annak beszüntetésére. Sőt e helyett emelni készülünk a helypénzt, a nélkül, hogy a sarat apasztanánk.

Mentségünkre még csak nem is hivatkozhatunk oly körülményre, mely a főtér karbahozatalát különösen nehezítene. Sőt ellenkezőleg kénytelenek vagyunk beismerni, miszerint e tekintetben a helyi viszonyok rendkívül kedvezők. A főtértől néhány száz lépésnyire, a vár átellenében levő sziklafal, melyet a körülfal foglaltak ellen nagy nehezen sikerült megvédeni, — mintha csak e célra alkotta volna a természet, — bőven kínálja az alkalmas követ, melyet télen jutányosan fejteni, a közeli főtérre szállítani és aprítani lehetne. Tavaszkor azután megkezdettvén a munka, a víz levezetésére szolgáló, kövezett csurgók közt eső merők domboruan, vastag makadam-réteggel lennének fe-

dendők. Ily módon részenként folytatván a munkát, legfeljebb 3 év alatt főterünk kellő karba lenne hozva.

Igaz ugyan, hogy mindaddig, míg a hetivásárok a főtéren fognak tartatni, tereinket és utcáinkat megkívántatolag tisztán tartani képesek nem leszünk, s e tekintetből a hetivásároknak áttétele valamely kultúrre, felette kívánatosnak jelezhető; azonban miután a hetivásároknak kiköltöztetése a városból ez idő szerint az itteni lakók közül sokaknak érdekeit sújtólag sértené, a vidékbeliek tetszésével pedig aligha találkozánk, nem is említve, hogy a kitzendő térnek kellő karbahozatala nem csekély költségekkel járna, kénytelenek vagyunk ezen, csakugyan kívánatos — mert gyökeres — reformot kedvezőbb jövőre elhalasztani. Egyelőre legfeljebb akként lehetne legalább nagy részben a bajon segíteni, miszerint intézkedés tételnek az iránt, hogy a vásárra érkezők lovai itt időzésük alatt ne hagyassanak a szekerek mellett, hanem — mint néhány városban már is keresztülvéve láthatjuk — a város szélén emelt közös istállóba legyenek beállítva. Ezen intézkedés következtében több szekér férne el a főtéren, a j rökélő gyalogok részére pedig a közlekedés akadálytalanabb lenne.

Itt a helye megemlékezni arról is, hogy főterünk — hála piaci forgalmunk örvendetes növekedésének — a vásárol befogadására már is elégtelennek bizonyult. Sarkalatos érdekünknek fogva, piaci forgalmunk dédelgetésére utalva levén, azon kötelességgel állunk már is szemben: gondoskodni helyről, mely minél nagyobb piaci forgalmat befogadni képes legyen. Főterünk az adott viszonyok szerint kibővíthető nem levén, azon kell lennünk, hogy lehetőleg annak közelében eső és azzal minél kényelmesebb összeköttetési térséget alkossunk, mely előbbinivel

mintegy folytonosságban álló, megfelelőleg tág pötteret képezzen.

E feladat — kiváló fontosságánál fogva — helyi lapunkban már is tervezetést tárgyalt képezte, két indítvány közöltetvén abban, melyek egyike az Ozman-tér kibővítése által véli a célzt leghelyesebben elérhetőnek; másik a Honvéd-utca végénél kezdődő, a lak-tanya és Kolibal-féle kert mögött, a kákai-utig terjedő rétekből megvásárlandó tág térség által állítja legjutányosabban pótolhatóan a főtér elégtelenségét.

Kétségtelen, hogy a pötterül javaslatba hozott rételkekből akár 6 holdat is lehetne azon az összegben megszerezni, a mennyibe az Ozman tér tágítása céljából kisajátítandó 5 háznak megvétele kerülne; azonban ha rá gondolunk, hogy mennyi időbe és költségbe kerülne azon süppedékes rétalajnak csakis köveli hatalmas feltöltése útján elérhető olyatén ellentállóvá tétele, hogy az élénk piaci forgalomnak megfeleljen, bátran feltehetjük, miszerint e rétalajnak vásártérre alkalmassá tétele, legalább is kétszer annyiba kerülne, mint az Ozman-téren kisajátítandó 5 háznak az ára. Ha ezenfelül még tekintetbe vesszük, hogy a réten tervezett vásártér a főtérrel egyenesen csakis a szűk — koci forgalomra nem is alkalmas — Honvéd-utca által lenne összekötve s egyuttal elképzeljük, mily nehéz — mondjuk keresztülvihetlen — lenne a vásárok látogatóit ezen félre-eső, kertek mögött elrejtett, sivár térségre szoktatni, melyen mintegy számkivetetteknek éreznék magukat és pedig mindenkoron, kilátásba helyezhető nem levén, hogy egyhamar akadna valaki, kinek kedve és bátorsága lenne ily ingoványos telepen háznak nevezhető épületet emelni, eléggé indittatva érezhetjük magunkat beismerni, miszerint a fennforgó kérdés csakugyan akként

lenne leghelyesebben megoldva, ha az Ozman-térnek javaslatba hozott kibővítése után, egy eléggé tág pötteret alkotnánk, mely a széles Teleky-utca hosszán át folytonosságban állana a főtérrel. Az Ozman-tér és Rövid-utca közti házsornak és e térnek keletfelőli oldalát képező, magánálló háznak eltávolítása által egyuttal eleget tennénk a szabályozási és szépítészeti követelményeknek is, disztelen épületeket tüntetvén el, melyeknek felette szűk telkein a város fejlődésének megfelelő házak soha sem épülhetnének.

C.) Utcza-öntözés és tűzoltás szempontjából.

Vétkes gondatlanságunk nyomán végre oda jutottunk, hogy a városunkon végig folyó Pecz patakoz öntözés vagy tűzoltás céljából egyetlenegy ponton sem térhetünk hozzá! Eltekintve a Vörös-ökör-épületnek számba nem vehető szűk udvarától, nincs hely, melyen a Peczből egy lajtot vízzel megtölteni lehetne. Derék tűzoltóink tűzészkor itt-ott a csekély vizű kuktából kénytelenek lopogatni az elégtelen vizet, mialatt — nem ritkán közvetlen közelükben — óriási víztömeg hömpölyög tova a Pecz medrén, melyet hozzáférhetlensége miatt, igénybe nem vehetnek. A város utcáinak és tereinek olyannyira kívánatos öntözése pedig kegyeletes ohaj marad mindaddig, míg a Peczhez szabad hozzátérést nem biztosítunk. Utat tehát, utat és szabad hozzáférést a Peczhez!!! Ezen valóban égető feladatnak gyors megoldása céljából:

5-ör. A Zöldkert-utczából a Pecz patakhöz vezető, szűk sikátort a szomszédos kertek egyikének telkéből megszerzendő terület hozzacsatolása által ki kell annyira szélesíteni, hogy a lajtos szekerek bármikor kényelmesen hozzáférhessenek a patakhöz s oda és vissza bátran közlekedhessenek.

6-ör. A múmalom melletti hid kö-

TÁRCZA.

Tüske Miksa púpja.

A közönség zsúfolásig töltötte meg a termet.

Mindenki feszült figyelemmel les a függöny felgördültét.

Premier volt a türödi színházban, azaz a Fekete kutya „disztermében“, mert Thalia vándorló papjai ott ütötték fel tanyájukat.

A „Rebekát“ adták.

A szinlap azt hirdette, hogy Lukácsy bácsinak ez a legujabb, kitünő népszinműve mindenütt óriási sikert aratott, és hogy pompás görögtűz világitással fogják előadni.

A görögtűz megtette vonzó hatását, és közönség szép számmal gyűlt össze.

Még Matyók Bandi uram sem sajnálta a két piczula belépti díjat, mert azt halotta, hogy az egész komédiás társulat elénekli majd a Rebeka nótát, az pedig az ő nótája volt.

Az igazgató csakugy hizott az örömtől, pompás volt a bevétel, a színészek meg javában számítgatták, hogy mennyi jut majd reájuk a kasszaállományból.

A rendező megadta a jelt. A függöny felgördült. Megkezdtek az előadást.

Tüske Miksa személyesítője türelmetlenül várta már a maga jelenetét. A mint azonban a szinpadra lép, rémulten veszi észre, hogy megfélekedezett a púpjáról.

Hiszen Tüske Miksának púposnak kell lennie, hiszen azért kaczagják ki a lányok.

Dehát Fellegyháry Huba nem azért volt 20 évig „naturbursch“, hogy ne segítessen magán. Úgyesen hátrált a szinfalak közé, hogy a közönség meg ne lássa a hátát.

— Púpot, púpot, az istenért, suttofta.
 — Púpot Fellegyhárynak, kiáltották a színészek.

A rendező haját tépte.

— Maga ügyetlen! tört ki belőle.

— Púpot adjon! szolt a színész kétségbeesve.

— Honnan vegyek? Vagy... jól van... it van a púp!

— A rendező, ki ingujban teljesítette tisztét, levetette mellényét és azt dugta Tüske Miksa kabátja alá. Kissé ferde volt ugyan az a púp, de annál jobb, annál furább volt a szegény fiu.

Fellegyháry annál könnyebbült lélekkel pattoghatta, hogy hát „szöcske rúgja.“ De nem tudta, hogy mi sors vár teá.

A rendező megfélekedezett arról, hogy a mellényzsebben maradt órája, láncza, két kulcs és néhány krajczár. Tüske Miksa minden lépését zörej követte, zörögtek a kulcsok és pénzek.

A púpost majd kilelte a hideg. Hát még a rendezőt, a ki órájáért rettegett. Az egész társulatban csak ő dicsekedhetett órával, évek óta gondozta hűségesen, és inkább éhezett, semhogy becsapta volna.

— Szöcske rúgja! — kiáltott fel Tüske Miksa, s a következő pillanatban a krajczárok a világot jelcstő deszkára hullottak.

Viharos taps zúdult fel. A színészek vére hűledezik. A rendező kezeit tördeli.

— Vigyázzon az órára, könyörög Tüske Miksának, a ki azonban nem tud mit csinálni.

Egy újabb mozdulatával a kulcsok esnek ki a púpjából.

Viharos taps.

Ez aztán a komédiás, mondja Matyók Bandi. Pénz, meg kulcsok vannak a púpjában. Majdnem akkora művész, mint az a talján csepürágó, a ki tavaly volt nálunk.

Fellegyháry kezdi elveszteni lélek jelenlétét. Megint kiesett valami a púpjából.

A közönség teli torokkal tapsol.

A karzatról hangos megjegyzéseket kiáltanak a szinpad felé.

— Most meg egy boros palaczkot vesz ki a púpjából, jósojja Matyók Bandi.

De bizony nem boros palaczk volt az, hanem óra.

A féltve féltett óra kiesett a mellény zsebéből

Ez már több volt, mint a mit egy rendező szive elviselhetett. A kétségbeesett rendező dühösen ugrott ki a szinpadra, félrelökte a színészt és fölemelte az órát.

— Maga ügyetlen, kiáltott dühösen a rendező F. urnak.

A művész erre fölemelte a tenyerét és hatalmasan arculcsapta a tönkre ment óra boldogtalan tulajdonosát.

— Hogy volt! — Hogy volt! derombolt a közönség.

Művész és rendező most már teljesen elvesztették lélekjelenlétüket. Egymásra ro-

hantak és ott a publikum láttára alaposan eldöngötték egymást.

Csak később jutott eszébe a direktornak, hogy lebocsáttassa a függönyt.

A közönség azonban nem nyugodott meg a dologban.

Azt hitték, hogy a „zajos jelenet“ is a darabhoz tartozik. Hívták a művészeket és nem hallgattak el addig, míg csak F- y és a rendező karonfogva megjelentek, és meg nem köszönték a tapsot.

Csak nagy nehezen lehetett folytatni az előadást. De Tüske Miksa hiába mondogatta, hogy mit rugjon a szöcske (tücsök), játéka nem hatott, mert hát semmisen hullt ki a púpjából.

M. O.

Temetésre . . .

Temetésre járok én gyakorta,
 Temetés az egész életem.
 Mindegyik nap egy korán elhervadt
 Halottamat sírba temetem.

A szívem a temető, a melyben
 Egyre tart a bus halotti gyász,
 S a családás, ez a zord sírásó,
 Egyre munkál, mindig új sirt ás.

A halottak: a jövő teménye,
 A mult édes emlékezete.
 Szerelmemnek édes holdogsága,
 A mit lelmem el nem érhet.

S a zsolozsma, a halotti ének:
 Egy-egy méla, bus dal lantomon,
 Háróján a lelki mély borúnak
 Halottamat elsiratgatom . . .

M.

zelében, a Percz jobb partján, egy centrifugális szivattyút kell felállítani, mely egyrészt a város utcáinak öntözésére, másrészt tűzvész esetén oltásra bőven szolgáltatna vizet a Botka-utca torkolata előtti térségen közlekedő lajtos szekereknek.

7-er. Ezenfelül célszerű lenne a Perczen egy nagy — esetleg 8 méter átmérőjű — vízmerítő kereket felállítani, melynek a város felőli oldala szélére csöbrök lennének rögzítve, melyek a kerék forgása közben a patakából merített vizet öblös szájadéku csöbe ömlesztének, mely cső — ha telik az esedékből — a főtérig vezetve, ott alkalmas helyen cementtel épített s fődött vízfogóba vezetné a vizet, melynek fölsőlege egy darabon föld alatt vezetve, a csatorna-közön folyva vissza a Perczbe, folyton öblögetvén e szemyes csatornát.

É vízfogóba állított öblös szivattyu a város szomszédos részének és a főtérnek öntözésére, sőt a házi szükségletekre is bőven szolgáltatna vizet, tűzvész esetén pedig megbecsülhetlen szolgálatot tenne.

Első bírálatra dagályos eszmének látszik ezen javaslat; én azonban ugyanazt kertészeti célokra sikeresen realizálva láttam.

D.) A közlekedés könnyítése céljából.

Mulhatlanul szükséges:

8 or. A város délkeleti végén vakon végződő Damjanich-utcának és Árok-utcának megnyitása és egy keresztut által egymással és a Ladányi-utca végével összeköttetése.

9-er. A vakon végződő Laktanya-utcának megnyitása és a Sipeky-féle major telkén át a kákai-uttali összeköttetése.

10-er. A Bástya-utcának egyenes összeköttetése a főtérrel, a városház telkéből és régi épületéből e célra kihasítandó terület mentén.

11-er. A kath. temető észak-keleti szélé mellett el — a kálvária-dombra felvezető, egykori kocsu-utnak, — mely a temetők mögötti földek tulajdonosai által már végképen el lett szántva — visszafoglalása és járhatóvá tétele.

A millenium.

Évek óta készül a magyar nemzet azon fönséges ünnep megülésére, mely hazánk ezredéves fenállásának ünnepe lesz.

A lidércz...

Annyira a meggyőződés hangján fujta el Kerekes ezt a rémes mesét, hogy szinte megijedtem attól, a mire vállalkoztam. — Érveimnek tehát előre nagyobb nyomatókot adandó, megkínáltam egy pipa-dohánnyal s megkísérlém kémiai ismereteimet érvényesíteni.

— Szentül hiszem János, hogy a maga szépágyát a lidércz vitte halálba! De csak azért, mert balga volt!... Ha nem sajnálja az időt, elmondom én magának, mi az a lidércz?

— Nem jó arról még beszélni se, kérem! De már ha sziveskedett ezzel a jó pipa-dohánnyal megemberelni, hát csak meghallgatom a tanító urat...

Éreztem, legügyesebb paedagogiai fogásaimat kell összeszednem, hogy János megértse a CH 4-et. Annál határtalanabb vala tehát örömem, a midőn, — félóráig fejtegetvén a mocsárlég keletkezését s tulajdonságait, — János ezekre a szavakra fakadt:

— Ejnye a béküntsét is uram! — hát osztán csak annyi vóna az a lidércz? Teremt'ucsece restellem a dögöt, hogy az este is ugy megszeppentem...

— Bizony attól nem volt miért félnie János! Ha estére ismét megkerüli a határt, ne sajnáljon ezen a helyen várni reám. 9 óra után jövök vissza. Ha ismét látnánk afféle muló fellobbanást, bátran feléje tartunk; s bizonyítom magának, hogy „lidércz-hiszkegy“ nélkül se fog meggörcsülni egy hajunk szála sem.

— No már hiszen ketten csak nem is könnyen retirálunk meg! — szólt lelkesülten Kerekes. De tán mégis jó lenne, ha kihoznám a puskámat is ugy-e? Kápszlis ugyan, de azért 80 lépésről pozdorjává türi a nyulat... Mert mégis furcsa eset az az éu szépágyom!

Érzi minden fia e honnak, hogy az a dicső nap, melyen betölti e nemzet Európában az ezer évet, nem mehet el fölöttünk egyszerűen.

Hiszen ezer év nagy idő még egy nép történetében is, s alig van európai nemzet, mely államának keletkezését ily messze tudná visszavinni.

Méltó tehát, hogy ünnepet töljünk, mely fényes történeti multunknak megfelelően. — Baross Gábor, kereskedelmi miniszter okt. 31-én nyújtott a képviselőház elé egy törvényjavaslatot, mely szerint 1895 ben, mint a honfoglalás ezredéves fordulóján, Budapesten országos, nemzeti kiállítást rendezessék.

Tehát a kormány programja szerint a millenium megünneplésének egyik pontját nemzeti kiállítás rendezésére képezné, bár egyesek, élükön gróf Zichy Jenővel, egyetemes kiállítást szeretnének.

Megvalljuk őszintén, hogy mi is elegendhetetlen követelménynek tartjuk 1895 ben kiállítást rendezni Budapesten; ipari, művészeti, gazdasági fejlődésünk termékeit hadd lássuk a millenium alkalmával hazánk fővárosában összegyűjtve. S az idegen, ki részt akar venni e dicső nemzeti ünnepen, győződjék meg arról, hogy a magyar nemzet nem hiába töltött 1000 évet Európa keletén, s ha nem is multa még felül a művelt nyugatot, de azt utolérni igyekszik, a mi nemskára sikerülend is.

Eppen azért mi a nemzeti kiállítás barátja vagyunk.

Ne rendezzünk ez alkalommal vilákiállítást; hanem a magunk erejéből teremtünk magunknak olyan magyar kiállítást, mely hírlunket, műveltségünköt vigye el a világ minden tájékára!

Ne vegyüljön ez alkalommal idegen népek productuma a miénk közé; hadd legyen az tisztán a miénk, a mi nemzeti, magyar kiállításunk, mely bizonyára fényesebb lesz az 1885-ikéinél.

Helyesen utal e tényre a törvényjavaslat indoklása is, s mi csak örömmel láthatjuk, hogy Baross Gábor a kezdeményezők vezére, mert ismerjük tetterejét s lankadatlan munkakedvét.

A millenium ünnepi programjának egyik pontja lenne az új országházi palota felszentelése, s benne az első díszülés megtartása. De, mint beavatott körökből értesülünk, az körülbelül csak 10 év múlva lesz készen, s így a millenium alkalmából legfeljebb a mostani t. házban tarthatunk díszülést.

S ha még hozzávesszük ezekhez az alpár-mezei ünnepségeket, a program főbb pontjait, melyekről már ma nyilatkozhatunk, felsoroltuk, a részletek megállapítása természetesen a rendezőség dolga lesz.

De bármily fényes lesz is ez ünnepély, ha minden ember széles e hazában magyar érzelmű lesz e nagy napon; s mindenki igazán szereti e hazát, mely annyi megpróbáltatás után, ma is fennáll, s kiváló helyet foglal el Európa államai közt.

Akkor ültünk igazán ünnepet, ha mindenki tudja majd becsülni és tisztelni a ma-

— Ugyan, nem szégyenlené magát János! törtém ki boszankodással vegyest szájalommal. Semmi ellen puskával menni. Kinevetne bennünket legkisebb tanítványom is. Azt kell hinnem, nem is maga a esőz, hanem a puskája!

Ezzel a kifakadással elevenére találtam Kerekesnek. Nyakába vetette szűrét, szájába tömte a „pipa-terméket“ — szilárd elhatározással felelt:

— It leszek uram!! Me'lassuk hát igaz-e, a mit az urak a nagyiskolába tanulnak?! Hanem a „karikás“-omat mégis csak magammal hozom én! A tanító urnál meg lögyék dohány büven!!

— — — — —
Érthető izgatottsággal siettem vacsora után a „légy ott“-ra... Bebizonyítani, hogy igaz, a mit tanítok, — megértetni egy kétkezővel a fönséges természet titkát, — világot gyújtani a homályos lélekbe, forpontra emelendő tanítói ambícióm! 10 perc hiányzott a 9-ből, midőn a lidérefogásra indultam. Künn olyan egyiptomi sötétség borult az anyaföldre, hogy kizilámpásom fényénél csak akkora kört láttam be, milyen jó magam szűken megfértem. Biztatott a remény: annál feltünőbb lesz a lidérczfény.

A dülöszéli határdombra érve, legnagyobb meglepetésemre Kerekes helyett csupán leterített szűrét találtam a „rendez vout“-n. Nem tudtam mire velni a dolgot. Piczi lámpásom fényénél jobban szemügyre vehem a helyrajzi állapotokat, — a szűr mellett ott láttam a „karikást“ is. Ezek a kézzel fogható jelek meggyőztek arról, hogy Kerekes igyekezett pontos lenni. — De hát hol van ő?... füzem tovább gondolataimat, leheveredvén a szűrre. Bizonyosan valami „bitang jószág“ került a „túlósba“ s a „hajtó pénz“ reményétől buzdított kötelességérzet szőlította őt el. De akkor miért nem vitte magával a karikást is? — replikáztam ün-

gyart, mely hazát és hajlékot szerzett a szabadságnak!

Akkor lesz ez méltó ünnep, ha az igazságtalan nemzetiségi túlzókat és izgatókat le tudjuk fegyverezni nemes humanizmusunk és igazságszeretetünk által; azok pedig megtanulják ismerni e népet, melynek az erős közérzet és meleg hazafiság képezik kiváló jellemvonásait.

Ilyen értelemben működjek mindenki s akkor a millenium megünneplése méltó lesz a magyar nemzethez!

R. F.

Barsvármegye közigazgatási bizottságának ülése.

Barsvármegye közigazgatási bizottságának — a főispán elnöklété alatt folyó hó 11-én tartott ülésében az alispán betérjesszette jelentését folyó évi október hóról. — A megyei alapokra nézve tett jelentés szerint a vármegye pénztárába befolyt: utadoban 19330 frt 95 kr, közmunka hátralékra 320 frt 31 kr, betegápolási pótdóra 2873 frt 19 kr, katonabeszállásolási pótdóra 1003 frt 80 kr.

A száji és körömfájás a szarvasmarhák közt nagy mérvben elterjedt és a lévai és verebélyi járás községeinek nagyrészt ellepte, — minek következtében az ottani vásárokról az összes hasított körmű állatfajok kiltattak és a kellő intézkedések minden irányban megtétettek.

A v a g y o n b i z t o n s á g o t illetőleg jelenti ez alispán, hogy a csendőrség jelentése szerint 15 lopás történt, melyek közül 7 eset a csendőrség által kinyomoztatott és a tettesek az illetékes büntető bíróságnak átadattak.

A főorvosok jelentése szerint a közegészségi állapot október hó folyamán az armaróthi, verebélyi és oszlányi járásban kielégítő, — míg a lévai és szentkereszti járásokban kevésbé kedvező volt.

A r o n c s o l ó t o r o k l o b egyes szörványos esetekben a verebélyi és armaróthi járások majd minden községében előfordult, — járványos kiterjedésben Ar-Maróth, Thaszár és Valkócs községekben lépett fel, mely községekben október hónapban megbetegedett 41 gyermek, ezek közül meggyógyult 27, meghalt 9, beteg maradt 5.

A lévai és szentkereszti járásban megbetegedett 51, ezek közül meggyógyult 34, meghalt 14, gyógykezelés alatt maradt 3 gyermek.

T r a c h o m a : az oszlányi járásban október hónapban 53 kifejlett és 71 kiskorú; összesen 124 trachomában szenvedő egyén állott orvosi gyógykezelés alatt.

A k i r. p é n z ü g y i g a z g a t ó jelentése szerint i. évi október hó folyamán befolyt egyenesadóba 114,010 frt 94 kr, hadmentességi díjban 5685 frt 72 kr. Ez alkalommal bejelenti a kir. pénzügyigazgató, hogy a szállodésnaváltságbeli befizetett tőke és járulékaiknak telekkönyvi kiörlésére szükséges adatok gyors beszerzésére az adóhivatalokat utasította.

A k i r. t a n f e l ü g y e l ő bejelenti, hogy a közoktatási miniszter a n-ugróczi

magammal. Elvégre is nem bírván tisztázni a helyzetet, — pipára gyújték s vártam.

Elmult egy negyedóra, el a második, el a harmadik s én még mindig egyedül vártam a lidérczet és — Kerekest. A harmadik pipadohány után végre türelmemet veszítve, tele torokkal kiáltottam a sötét éjszakába:

— Kerekes!!

Mintha mély sírből jött volna a hang, — tompán rezgett felém a válasz:

— Nem mehetek, uram...

Biztosra vettem, hogy Jánost legeltetni beszökött tanyai legények „hagyták helyben.“ E gondolatra rögtön legyűrte tanítói ambícióm az irtalmas szamaritanusi erény. Vállamra vettem Kerekes szűrét, nyakamba akasztám a „karikás“-t indultam a hangjelölte irány felé.

A felázott szántásban minden lépés titáni munkába került; s tehettem vagy husz lépést, midőn lámpásom gyertyája végsőt lobbanva, kialudt. Pokoli sötétség vett körül... és én, circa a századik lépésnél már nem tudtam: hol járok? Hogy irányt nyerek, ismét teljes tudóval harsogtam:

— Kerekes!!

Semmi válasz... Csupán tudóm gyors zihálása törte meg a síri csendet. Nem tudom, hánszor tehettem jobb lábamat a bal elé, midőn ismét megálltam, s teljes skálában kiáltam, hogy:

— Já — noooooos!!

Ismét semmi válasz... Keztem féltetni Kerekest, s aggódtam magamért! Teljességgel nem voltam tisztában, melyik égtáj felé áll az — orrom. Csak azt tudtam, hogy a honnan Kerekes hangja jött felém, az nekem előre volt. Mentem tehát előre.

Azaz dehogymentem!... Vergődtem, mint a lépen ragadt madár. A nehéz szür ólomsúlylyal nyomott a — sárba, s

állami elemi népiszkolánál szükségessé vált negyedik tanítói állomást már e tanévre szervezte, az állomás betöltése legközelebb meg fog történni. r. t.

Budapest, 1891. november 12-én.

— Parlamenti szünet. — A delegációk Bécsben. — Az új primás. — Az egyetemi ifjúság üdvözlése. — A büntető törvénykönyv módosítása. — Téli kiállítás.

A képviselőháznak kapui legalább egyidőre megint bezárultak. A szünet legalább is felér a nagy vakációval, mert a folyó évben érdemleges ülés alig lesz. Nem lesz pedig azért, mert a honatyáknak nincs mi felett vitatkozniok. A jövő évi költségvetés sincs ugyan megállapítva; de se baj, hiszen a kormány zsebében van az öt hónapos indemayti. Van egy pár kisebb törvényjavaslat készen, mint a tanítók nyugdíjügyének rendezéséről szóló, de hát a tanítók várhatnak.

Az utolsó ülésen erősen mondogatta Apponyi a miniszterelnöknek: „Mester! adj munkát“. A mester pedig hatóságos pozitívra vágta magát és ezt felelte: „Nincsen“. Ugron hevesen vitatta, dehogynincs, van akármennyi, csak be kell nyújtani, a legénység dolgozni akar, és nagyon furcsa állapot, ha a mester mondja, hogy nincs munka.

Tizenegy órakor kezdődött az utolsó ülés. Az öreg előülő Péchy Tamás bizonyosan azt hitte, hogy déli harangszóra már odahaza ülhet a fekete kávénál. Nem oda Buda! Kiverete a veríték, annyit kellett rázni azt a csemetyűt, a mivel rendet szokott parancsolni a háznak. A honatyák a baloldali padokban nekimelegedtek a beszédnek s ugy nekimentek Szapárynak, hogy az ijedten kiáltotta: „Lassan páter a keresztel.“ De Szapáry is megkérdezte Ugrontól, hogy ismeri-e azt a nótát, a melynek az a vége: „Maga mondja a legénynek, adjon Isten engem kendnek.“ Belemennel fiam a delegációba, ugy e, csak hogy nem kellesz? És ugy lön, ahogy mondta.

Nincs munka. Kiki mehet a dolgára, csak a delegátusok gyűltek össze Bécsben, hogy megvitassák a monarchia közös költségeit. A delegációba Ugronék mégsem kerültek bele. A héten már meg is kezdődtek az ülések. Öfölsége szordán fogadta az országos bizottságokat és pedig először a magyar delegátusokat, azután az osztrákokat, mely alkalommal öfölsége akkép nyilatkozott, hogy egyelőre a béke megzavarásától nem kell tartanunk.

Magyarország hercegprimásává és esztergomi érsekké V a s z a r y Kolos, pannaohalmi benczés főpapát neveztetett ki. Hogy a kinevezés híre Budapestre megjött, általános lett a lelkesedés. Vaszary nem ismeretlen a főváros előtt, hazafiságáról pedig mindenki meg van győződve. Egyesek és testületk siettek a legmagasabb magyar főpap üdvözlésére, ki mindannyinak igazán apostoli türelemmel, szives, meleg hangon válaszolt. Grata perszona egy a vatikánban, mint az udvarban. A hűségű esküit hétéfőn teszi le a király kezeibe, ki ez alkalommal Budára jő.

izzadtam, mint egy kihajtott omnibusos ló. Egyszer csak elvesztém lábaim alól a talajt, — s köd előttem, köd utánam, buktam valami mélységbe, hol fejjel lefelé, hol meg lábbal felfelé. A mélység fenekére szerencsémre vízszintes helyzetbe jutottam; a gyorsuló esés következtében azonban oly erővel vágódtam valami keménybe, hogy pillanatra eszméletemet veszítém...

— Jaj! az oldalam, — nyugtem magamhoz térve,

— Ne vigy a kisértetbe uram! — nyöszörgött alattam egy hang.

— Jaj! jaj! a vesém, — lihegtem én.

— Szabadíts meg a gonosztól! — fuldokolt alattam valaki.

— A pokol fenekére jutottam! — töprengék a szürből kibontakozva.

— A szépágyom sorsára jutok! — siránkozott kibujva alólam a keménység.

Függélyes helyzetbe hozván magamat, — körülnézendő, gyufat ránték... Hát uramfia! — lábaimnál Kerekes feküdt gombolyagba csavarodva, s folyvást jajgatva: végem van! végem van!...

— Mi történt, János? — kérdém a fetregőt.

— Jaj uram! a lidércz...

— Melyik lidércz?

— A melyik megnyomott!...

— Hiszen én estem magára!

— Hát honnan esett rám a tanító ur?

— Azt magam is legkevésbé tudom!

— De hogy került maga ide?

— A lidércz üzött, uram! — Jaj!

— De hol vagyunk mi most, János?

— Hát a major melletti téglagödörben!

— S mióta van itt már maga?

— Azt nem tudom uram! de már egy hosszut aludtam is azóta... Tan fel se

ébredek reggelig, ha az az átkozott lidércz

Az egyetemi ifjúság küldöttséggel fogja üdvözölni az új primást, hogy szeretetének és ragaszkodásának kifejezést adjon. Felhívást intéztek e célból az összes egyetemi polgárokhoz, hogy az ifjúsági gyűlésen valamennyien megjelenjenek a küldöttség megválasztása végett. Mint mondják, az ifjúság fáklyámenetet is rendez az új primás tiszteletére.

Szilágyi Dező igazságügyminiszter többi reformtervei között a BTK novelláris módosítását is tervezi. A javaslat megállapítása céljából a Kuriában egy bizottság gyűlt egybe Daruváry Alajos kuriai másod-elnök elnöke alatt. E bizottság határozottan a novelláris módosítás mellett nyilatkozott. A többi reformok között kiváló figyelmet érdemel az a terv, mely a feltételes elítélésre vonatkozik. Ez csaknem valamennyi nemzeti törvénykönyvében előfordul, sőt az angoloknál a mindennapi gyakorlatban számos alkalmazást nyer. Indokál szolgál pedig a feltételes elítélésnek az, hogy különben teljesen kifogástalan, becsületese ember is juthat abba a helyzetbe, mikor a bíró kénytelen szigorú paragrafust olvasni a fejére, kénytelen őt börtönre s talán fegyházra is elítélni, miáltal az elítélt izolálódik a társadalomban, mert a társadalom maga sokkal súlyosabban büntet, mint a törvény. A másik reformterv az, mely a 14-18 éves ifjak büntetéséről szól, melyekre teljesen új paragrafusok lesznek.

Az Andrási-utáni műcsarnok is élénkület kezd. A teli kiállítás előkészítéséről gondoskodnak. A nagy fenyezőssel berendezett, de nem igen tágas műcsarnokban Európa csaknem valamennyi országának festői képviselve lesznek egy-egy kép által. Eddigél is számos kép érkezett Olasz- és Spanyolországból. A magyar művészek nem igen állítanak ki nagyobb szabású művet, azt mondják, nincs bennük ambíció. Van annyi díja már a magyar kiállításnak, hogy akármelyik művészeket felélesztheti az ambícióját és előre lehet látni, hogy az ideű műdegyikre sok lesz a konkurens. Munkácsy, Zichy, Wagner még eddig semmit sem küldtek a kiállításra, de az ifjabb nemzedék igen szép művekkel van már eddig is képviselve. Legalább nem maradunk mögötte az idegeneknek, kik rosakaratalag mindig azt hangoztatják, hogy a magyar elmaradt a gulyásnál meg a csárdásnál. De aki közelről érintkezett velünk és olvasva a történelmet, összehasonlítást tud tenni a mostani és száz év előtti Magyarország között, az bizony megemeli a kalapját az ifjú Magyarország előtt, mely immár ezredéves fennállását ünnepli. **Fővárosi levelező.**

Különfélék.

— **Kaszinó-estély.** Kellemesen szórakozni vágyó közönségünk igen szép számmal jelent meg a kaszinó termeiben folyó hó 7-én, a mely napon az egyesület első estélyét tartotta ezen ciklusban. — A másot Frankó István, kir. albiró felolvasása nyitotta meg, a ki belenyulván a fenytő pörök poros aktáiba, onnan merítette tár-

... vagy engedelmet kérek — tanító urám nem zuhan. Jaj! tán két fogam is kitörtött. . . Mért is nem jött a tanító ur idejében!

— Hiszen fél tíz előtt már én künn voltam! Ott ültem lámpás mellett egy jó óráig a dombon. . . A maga kiállítására jöttem el onnan. . . Azóta czipelem a szürét meg a karikásat is. . . itt van mind a kettő ni!

— Micsoda? hát a tanító ur lámpásal jár?

— Azzal hát! — it van valahol mellettünk, bizonyosan összetörve. . .

— Osztan minden este lámpással tesszét hazajárni?

— Ha sötét van, természetesen mindig. A „pizes-vögy“-nél szoktam csak kioltani, hogy a majorbeli kutyákat magamra ne usztsam! . . .

János feltápázkodott s keserű kifakadás hangján nyögte, hogy:

— No uram, mind a ketten megjártunk hát! . . . Most már elhiszem a tanító urnak, hogy nincs lidércz; de miért is nem tesszét mondani, hogy lámpással jár haza! . . . Most csak arra kérem; ne tessék erről a dologról szólni senkinek! Akyon szekeroznának a többi cselédek. . . Majd én azt mondom, itas vótam, ugy ütöttem meg a képemet! . . . Azt ugy is elhiszik nekem! . . .

* * *
Egyszerre világos lett előttem minden, s nevető görcsök nyilaltak meg fájdalomtól sajgó oldalamba. . . Kerekas az én piezi lámpásom fényét nézte lidércznek, s az elől menekült a téglagödörbe is, a hol aztán a kurázi pótlására bevett pálinka álomra zárta rémeket látó szeméit. — Lidérezől azonban, attól az időtől fogva nem félt! És ennek én ugy tudok örülni! . . .

K-s.

(Vége.)

gyát, érdekesen és szellemesen irván le egy régi boszorkánypört. Az osztatlan figyelemmel kísért felolvasást — a felolvasó sziveségéből — lapunk tárczarovatában fogjuk közölni. — A második szám Thuróczy Erzsike k. a. szavata volt, a ki Arany Jánosnak „Az ibolya álma“ című szép költeményét teljes igyekezettel és kedves élénkséggel adta elő. — Végül Vajda Pál, kiskéri tisztartó, a magyar népdalok ügyes interpretálója, zongorajátékával gyönyörködtette a közönséget, a nála már megszokott hévvel és ügyességgel adván elő Székelynek 17. ábrándját, a melyet a hallgatóság kívánalmára néhány népdal előadásával toltott meg. — A műsor bevégezte után a fiatalok tánczra kerekedtek s a közönség nagyobb része vidám társalgás között jóval éjjel utánig maradt együtt.

— **A léva-lundenburgi vasut.** Nyitra vármegye minden áron meg akarja valósítani a léva-lundenburgi vasutvonalat. Miután azonban erre vállalkozó nem akad, sem pedig a vármegye, mint ilyen, önmaga erejéből azt kitépíteni nem képes, azt a módot fogadták el, hogy a vonalat, mint keskenyvágányut építik ki. E rendszerű vasutnak tanulmányozására bizottság ment le a hó 8-án Bosznába, hogy ez az ott jónak bizonyult keskenyvágányu vasut üzemével megismerkedjék.

— **A lévai diarda** a hó 21-ére tervezett hangversenyt — mint értesülünk — közbefjött akadályok miatt, jövő évi január hó 9-ére halasztotta.

— **Az iparos olvasókör megnyitása.** A lévai iparos olvasókör ma egy hete nyitotta meg ünnepélyesen helyiségét, a mely alkalomból már korán reggel zászlódsz jelezte a kör helyiségén e nap jelentőségét. A megnyitást, a melyen a városi tanács a polgármesterrel élén szintén részt vett — délelőtt 11 órakor volt. A jó léssel beburkolt szobákra csinosan feldíszített termet zsúfolásig megtöltötték a kör tagjai és a vendégek. A városi tanácsot a terembe lépéskor a zenekar a Rakóczy-indulóval fogadta, a melynek elhangzása után Rác János, a kör elnöke, őszinte örömmel üdvözölte és fogadta egy a polgármestert, mint a tanács tagjait s a díszes vendégszorzot. Az elnök után Mác s a y Lukács, polgármester emelt szót és lelkes beszédet intézett a jelenvolt közönséghez. Élénken s lelkesedéssel vázolta az iparos olvasókör magasatos célját, a mely egyesületnek megnyitva alkalomával a város összes lakossága osztozik a kör tagjainak örömeiben, a kik oly hosszú időn át érezték hiányát most megnyitott kedves otthonuknak. Összetartás és kitartásra buzdította a tagokat, hogy így a létesített kör a kor színvonalára emelkedve, virágozzék s virágozni is fog, ha annak minden egyes tagja az egyesület nemese céljától áthatva, a kört kitűzött célja elérésében támogatja. — A zajosan megélt jentett beszéd után Firtusz Mihály, a kör alelnöke, őszinte köszönetet mondván a városi tanácsnak és a vendégeknek az egyesület iránt már a megnyitáshoz tanusított szives érdeklődésért, egyuttal arra kérte őket, hogy jövőre se vonják meg a köztől jóakaratu támogatásukat. — Mig a kör vendégei a helyiségeket tekintették meg, azalatt a zenekar a himnust játszotta. — Az ünnepélyt este az „Oroszlán“-vendéglő termében tartott táncmulatság fejezte be, a melynél sikerültebb nem egyhamar volt Léván. Ott volt városunk iparosságának színe-java s az intelligens közönség is szép számban volt képviselve. A mulatság a legvidámabb hangulatban reggelig tartott. — Tudósítónk a jelenvolt leányok névsorát így állította össze: Agárdy Etelka, Bay Milka, Boldis Marika, Borensányi Eszti, Bozóky Ilona, Budai Etel és Eszti, Fekete Anna, Fischer Julcsa, Frasc Irén, Hajnal Mariska, Halász Julcsa és Örszike, Hoyer Irma, Ká kody Mariska, Konta Eszti, Krizsányi Julcsa és Milka, Korpás Eszti, Kucsera Janka, Lovas Julcsa és Minka, Neubauer Mariska, Nyiredy Vilma, Opecska Vilma, Pely Mariska, Varannay Julcsa és Örszike. Zounek Mariska, stb.

— **Miniszteri köszönet.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Ré v a y Simon báró, es. és kir. kamarásnak a Tajna-Sári községben felállítandó róm. kath. jellegű, új iskola alapítójének gyarapítására felajánlott első osztályu és adómentesen ajándékozott 7 hold szántóföldért elismerő köszönetét nyilvánította.

— **Estélyek Zsarnóczán.** Zsarnóca intelligens közönsége — mint értesülünk — tegnap este estélyt rendezett s ez időtől fogva a télen át minden szombatban lesz hasonló összejövetel.

— **Hosszu farsang.** A táncz és vigalom barátai és barátnői bizonyosan örömmel fogadják azt a hírt, hogy a farsang a jövő évben meglehetősen hosszú lesz. Teljes 52 napig fog tartani. Ez idő alatt ugyan kimulathatja magát mindenki, a ki csak mulatni szeret. A bálrendezők valószínűleg gondoskodnak is róla, hogy a hölgyek a jó alkalmat el ne mulasszák s kedvükre tánczölhassanak. A legény-emberek pedig bizonyára nemcsak a mulatásra, hanem a nősülésre is kedvet kapnak a hosszú farsangon. — **Tüzeset.** E hó 8-án és 9-én két kisebb tüzeset volt N e m e s - O r s z i b a n. Az előbbi napon este 10 órakor egy szénakazal gyuladt ki s éggett el; másnap hajnali 4 órakor pedig egy házból tűrtök elő a

lángok, a melyek nagy veszélyvel fenyegették a község egy részét, de a 32 tagból álló, jól szervezett, önkéntes tűzoltóság gyors megjelenése s ügyes működése mindkét esetben meggátolta a tűz továbbterjedését, a mely munkánál nagy szolgálattal tett a tü-olókknak K a z y László újabb szerkezetű, jöminőségű fecskendője. A tüzek — mint levelezőnk írja — valószínűleg gyújtogatásból eredtek. Ezen tüzesetek óta a tűzoltóság minden éjjel pontos őrszolgálatot teljesít.

— **Népszámlálási adatok.** E napokban vettük K ö r m ö c z b á n y a tanácsának kimerítő jelentését az 1890. évi népszámlálás eredményéről, a melyből röviden a következő adatokat említtük fel: K ö r m ö c z b á n y a városában találtattó a népszámláláskor 4222 lélek és pedig 1889 férfi és 2333 nő. A tíz év alatti szaporodás 259 lélek. Vallás szerint: római katolikus 3219, görög kath. 7, ev. ág. hitvallású 748, ev. helvét 39, unitárius 5, izraelita 204. Nemzetiség szerint: magyar 488, német 2210, tót 1485, oláh 4, francia 3, olasz 7, cseh 14. Családi állapotra nézve: nőtlen és hajadon 2470, nős és férjes 1360, özvegy 392. Műveltségi állapot szerint: olvasni tud 2754 egyén, írni olvasni tud 2631 egyén. A város fenntartása alá tartozó 7 községben a lakosság: Felső-Tótin volt 175 férfi, 171 nő, Jánoshegyen 386 férfi, 373 nő, Jánosretn 477 férfi, 503 nő, Kékellőn 223 férfi, 239 nő, Kőrmöczigetén 122 férfi, 132 nő, Kunos-Vágáson 829 férfi, 944 nő, Svábon 127 férfi, 137 nő, összesen 2338 férfi, 2499 nő. A hét község összes lélekszáma 4837. — A város lélekszámához hozzáadva a hét község lélekszámát, az összes lakosság 9059.

— **Gyümölcsstermelők és községek figyelmébe.** A földművelési miniszterium most tette közzé az általi szakintézetek telepeiről kiadható gyümölcs- és gazdasági magcsemetek, (vadoncok) ojtóvesszők, ojtványok és nemes füzüdványok kimutatását. E csemetek és ojtványok ára igen jutányosan van megszabva. A gyümölcs-csemetek és az ojtóvesszők községi falkolák számára díjmentesen is fognak adni, ha az illető községek a miniszteriumhoz legkésőbb 1892. évi január hó 31-ig kellően felszerelt folyamódványait benyújtják. E tekintetben ugy magánosoknak, mint községeknek és iskolát fenntartó telekezeti hatóságoknak a gyümölcsstermeti miniszteri bizót (Budapest, általi vinczellérképző) ad teljes felvilágosítást.

— **Az orosz czár utazása.** Az orosz czár a múlt héten Kopenhágából országába utazott. Az egész 2000 kilométert tevő vasutvonalat Wirballentől Livádiáig katonaság tartotta megszállva; minden 5 kilométernyi szakaszra 5 lovas és 15 gyalogos volt, ugy, hogy összesen 30,000 katona volt mozgósítva a czár biztonsága szempontjából.

— **A selyemtermelés egy új támasza.** A varjutóvis benge leveleit a selyemhernyók csak úgy kedvelik, mint az eperfaét. Erre vélelően jött rá egy amerikai nő. A korai tavasz miatt előbb bujtak ki hernyói, sem hogy eperfalevele lett volna, de még márcziusban levelei sem voltak a kénytelenségből a varjutóvis zsenge leveleit adta nekik. A hernyók azt jóízűen falták. A varjutóvis benge a Rhamneak egy örökzöld válfaja, különben dísz-cserje, mely egész déli Európában el van terjedve s mindenütt aklimatizálható ott, a hol az eperfa tenyész. Lombjaitól sokkal nagyobbak lettek a gubók. Hideg vidékekre már nem örökzöld Rhamneak is alkalmasak lennének.

— **A füst hasznosítása.** Angliában már hosszabb idő ama óta füst hasznosításával foglalkoznak, mely a gyárak és gözmözdonyok kéményeiből elillan. Egy angol társaság már ki is aknáztta több gyár füstjét és olajat gyárt betőle, melyet arra használ, hogy a vasuti talpfákat telítik vele. Már csak egészségi szempontból is kívánatos lenne, hogy a gyárakból elillanó összes légnemű testeket ily módon alakítsák át a vérből, hogy az iparos városok levegője megtisztassék.

— **Lakatos Sándor, jöhirü zenekarunk vezetője** — mint értesülünk — újabban egy lassu csárdást szerzett, a mely Ilma csárdás czime alatt báró Ré v a y Simonné, szül. Sz a p á r y Ilma grófnőnek van ajánlva. A darabot Lakatos zenekara először a kaszinó legutóbbi estélyén adta elő, a hol az általános tejszést aratott.

— **A hurczolódás** Newyorkban nem jár olyan sok kellemetlenséggel, mint nálunk s utanzásul nagyon ajánlható az ottani költözködési rendszer, a melyet egy amerikai lap a következőkép ír le: Ha a fél költözködni akar, egyszerűen bejelenti a butorszallító vállalatnak, hogy 2000 dollár értékű berendezésével nov. 15-én Washington-ut 87. sz. alatti lakásából Park-tér 12. szám alá akar költözködni. A jelzett nap reggelén a család, mint rendszeren, nyugodtan megreggelizik, azután eloltja a konyhában a tüzet, magához veszi az ékszereket s megy dolgai után vagy sétálni, délben pedig valamely vendéglőben ebédel. Este a család új lakását teljesen berendezve találja. Nyugodtan lefekszik, mintha nem is hordozkodott volna át. A zavartalan költözködés pedig potom 25 dollárba került. Mekkora irigységgel kell, hogy gondoljon például egy budapesti család az amerikaiakra.

— **A csök veszélye.** Egy amerikai orvos nagy ellensége a csokolódzásnak, mert mint állítja, huszonkét különféle bakterium van

minden ember szájában s a csokolódzás által ezek a bakteriumok különféle betegségeket visznek át egyik emberről a másikra. Ha már csokolódzik valaki, mondja az amerikai orvos, használjon respirátort. — No iszen megköszönnék a szerelmesek!

— **Léván, október hónapban meghaltak.** Spitz Gusztávné, szül. Adler Mária, élt 38 évet; Paulik Mártonné, szül. Bacsik Mária, élt 60 évet; Dohány Jánosné, szül. Régi Julianna, élt 64 évet; Kovács József, élt 15 évet; Tuka Gizella, élt 4 évet; Tromsdorff Mihály, élt 20 napot; Leidenfrost László, élt 1 napot; özv. Mártonik Gáspárné, szül. Horvát Mária, élt 66 évet; özv. Tóth Józsefné, szül. Huszár Teréz, élt 75 évet.

— **RÖVID HIREK** — **Az utmesteri intézmény** eltörlését vette tervbe a kereskedelmi miniszter s ennek fokozatos megszüntetésével a szakmérnöki intézmény lép életbe. — **Az elkeresztelések ügyében** — hir szerint — az új hercegzprimás nyilatkozata várható, a melyben kijelenti, hogy nem áll a miniszter februáriusi rendelete alapján. — **A montecarlói játékok** lefolyt évi tiszta jövedelme 9,300,000 frank; hány élet és hány család romlása tapad hozzá, arról nem szól az üzleti jelentés. — **A gyakorlati birói vizsgálatok** ügyében új szabályzat fog megjelenni, melyről most folynak a tanácskozások. — **Simor János**, volt hercegzprimás hagyatékának tárgyalása alkalmával az útt ki, hogy a boldogult bibornok a primási törzsvagyont egy és félmillióval szaporította. — **A közösügyek** tárgyalására kiküldött magyar és osztrák bizottságok a hó 9-én ültek össze. — **Az esztergomi főkáptalanból** került ki a mostani megyés püspökök legnagyobb része, így Császka, Samassa, Zalka, Schopper, Dulánszky, Hidassy, báró Hornig és Meszlényi. — **Oroszországban** az inséges parasztság már lözongni kezd s azért több kormányzókat katonaság szállott meg. — **Magyar biborosok.** A napi lapok híre szerint Vasary Kolos hercegzprimás és Császka György kalocsei érsek már a márcziusi konzisztóriumból megkapják a bibornoki kinevezést. — **Olaszországban** egy gravinai földműves kvateraóval másfél millió frankot nyert a lutrin.

APROSÁGOK.

— Rovatvezető Z u b a n y . —

Kedélyes biró. A biró (egy korosabb hölgy-tanúhoz): — Hány éves ön? — T a n u : 20 évvel ezelőt láttam meg a napvilágot. — A biró: S hány évig volt vak?

Gyermekekész. A kis Toto néger dajkát lát, a mint szoptat. A csecsemőre mutatva, kíváncsián kérdezi: — Az a baba csokoládét kap?

KÖZÖNSÉG KÖRÉBŐL.

Köszönet-nyilvánítás.

A helybeli Stefánia-árvaházat fenntartó lévai nőegyletnek választmánya örömmel teljesíti azon kötelességet, hogy árvái javára a napokban eszközölt termény-gyűjtés eredményét ez uton hozza a nagy közönség becses tudomására. Terményekben összegyűjtött 17 zsák (4 métermássa) burgonya, 1 mtm. kukoricza, 4 mtm. bab, 12 kgr. rizs, 2 kgr. dara, 5 kgr. borsó, 2 kgr. szilva, 8 kgr. zsir, 4 kgr. szappan, fél kgr. szalonna, 10 ltr petroleum és 10 ltr eczet, — miknek folyó árban számított értéke mintegy 56 frt. A készpénzben való adakozások összege pedig 121 frt 35 kr.

Midőn a kegyes adományokért ugy a magunk, mint árvaink köszönetét hálás megemlékezéssel hozzuk meg a nyilvánosság terén városunk mindenrangú lakóinak: az egyeletünk irányában minden nyilatkozott jóakaratu támogatást kérjük továbbra is megtartani.

Léván, 1891. évi október 23-án.

Belcsák Lászlóné, alelnök, Tóth Zsigmondné, gondnok, Svarba József, pénztárnok, Kriek Jenő, titkár.

Lévai piaczi árák.

Rovatvezető: Kónya József városkapitány.

Buza: m.-mázsánként 9 frt 60 kr, 10 frt 20 kr. Kétszeres 8 frt 80 kr. 9 frt — kr. Róz 9 frt. 50 kr. 9 frt 80 kr. Arpa 6 frt. 7 frt — kr. Kukoricza 5 frt 50 5 frt 80 kr. Bab 6 frt — kr. 6 frt 20 kr. Zab 5 frt 50 kr. 5 frt 70 kr. Lencse 6 frt 80 kr. 7 frt 20 kr. Köles 4 frt — kr. 4 frt 50 kr.

Nyilttér.

f Báli-slymszöve teket 60 król egészl 6 Ort 35 krig per 1 méter (körülbelü 30 különféle szín és minta), küld vég és darabszámba bérmentve és vámentesen — Henneberg G. es. és kir. udv. szállító gyári raktára Zürichben. Minták forduló póstával küldetnek. — Levelekre Svájczba 10 kr. bélyeg ragasztandó.

KIS HIRDETÉSEK.

E rovatban minden szó egyszeri beiktatása 3 koba kerül; helyezkedjen — a lakás megjelölése mellett — fizetendő minden egyszeri beiktatásért 37 kr.

Hirdetésekre bő ébb felvilágosítást Nyitrai és úrsza kiadóvezető ad, ki levélbeli tudakozódásra postabélyeg bevitelével azonnal választ.

Kitüntetve! II. díjjal a vácsi kiállításon!

Valódi magyar

HEGYIBOROKAT SZÁLLIT

saját pénzéből

ÁKOSSY SÁNDOR

bor-kivitel-i-üzlete — L é v á n.

Kicsinybeni elárítás palack borokra helyben — Kera Testvérek uraknál. Árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

Ugyanott bérbe adatik 2-3 tágas helyiség utczára nyíló ajtó — és ablakkal, — s esetleg mellékkeliségekkel. — Továbbá eladatik csaknem új kávéházberendezés.

Tanoncz kerestetik.

Egy jó nevelésű fiu mint

tanoncz kerestetik Domján Lőrincz fűszerüzletében

Léván.

Magas jutalékot fix fizetést előleget

adok mindenkinek, a ki sorsjegyek és sorsjegykönyvek részletfizetés mellett árusításával foglalkozni kíván. 167 kivan. 10-5

Fuchs H. váltóháza Budapest, Deák Ferencz utca 12.

Egy a gazdaság terén fontos cikkek terjesztése czéljából e téren tapasztalt és tevékeny üzleti képviselő

kerestetik, ki a környékbeli gazdaságokkal és földbirtokosokkal ismeretségi viszonyban és azokkal folytonos összeköttetésben áll.

Levél csak jó anyagi viszonyoknak örvendő egyénektől vagy cézektől „Haszonteljes gyárképviselőség” czim alatt ezen lapnak kiadóhivatalához intézteni kéretik.

BOR-KIVONAT.

Kitünő egészséges bornak azonnali előállításához, a mely a természetes bortól meg sem különbözethető, ajánlom ezen jónak bizonyult különlegességet.

2 kilo ára (100 liternek megfelelő mennyiség) 5 frt 50 kr. Utasítás ingyen mellékeltek. Legjobb eredményért és egészséges készítményért kezeséget vállalok.

Szesz megtakarítás

érhető el felülmúlhatlan, pálinkának való erősítő esszenziával.

Az italoknak kellemes, zamatos ízt kölcsönöz. Csakis nálam kapható. Ára használati utasítással együtt: 3 frt, 50 kr. per kilo (600-1000 literhez)

E különlegességeken kívül, ajánlok mindenemű esszenziát rum, cognac és finom likörök gyártásához kitünő minőségben.

160 Utasítások ingyen mellékeltek 50-5

Árjegyzékek bérmentesen küldetnek.

Pollak Károly Fülöp

esszenzia-különlegességek-gyára Prága.

Szolid képviselőik kerestetnek.

Melyik lapra fizessünk elő?

Gazdag tartalmánál, nagy terjedelménél fogva a legolcsóbb magyar lap az

„EGYETÉRTÉS”,

mely az új évvel immár 25-ik évfolyamába lépett. Ez a magyar olvasó közönség lapja. Hiteles forrásokból származó értesüléseinek gyorsasága, alaposága és sokasága, rovatainak változatossága, kitünősége, a különböző olvasmányok gazdag tárháza tették az „Egyetértés”-t népszerűvé. Az országgyűlési tárgyalásokról a legérzékenyebb és e mellett tárgyilagos hí tudósítást egyedül az „Egyetértés” közöl. Gazdasági rovata elismert régi tekintélynek örvend. A magyar kereskedő s gazdaközönség nem szorul többé idegen nyelvű lapra, mert az „Egyetértés” kereskedelmi s tőzsdei tudósításainak bőségével s alaposágával ma már nem versenyezhet más lap. A kereskedő, az iparos s a mezőgazda megtalálja mindazt az „Egyetértés”-ben, a mire szüksége van. Változatosan szerkesztett tárczájában, annyi regény olvasmányt ad, mint egy lap sem. Két három regényt közöl egyszerre, úgy, hogy egy év alatt 30-40 kötetnyi regényt, részint eredetit, részint a külföldi legjelesebb termékeket jó magyarságu fordításban kapnak az „Egyetértés” olvasói. A ki olvasni valót keres és a világ folyásáról gyorsan és hitelesen akar értesülni, fizessen elő az „Egyetértés”-re, melynek előfizetési ára egy óra 1 frt 80 kr., 1/4 évre 6 frt s egy évre 20 frt. Az előfizetési pénzek az „Egyetértés” kiadóhivatalába küldendők. Mutatványszámot a kiadóhivatal kívánatra egy hétig ingyen és bérmentve küld.

(39)52-25

2248./1891. sz.

Arverési hirdetményi kivonat.

A lévai kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Unstädter Rozália végrehajthatóak Kemény Imre, Kemény János és Kemény Jánosné szül. Várady Antonia felső váradlakos elleni vagyonszerzésesség, megszüntetés iránti ügyében a lévai kir. járásbíróság területén levő felsővárad 70 sz. tjkben fekvő A 1 s r 22 helyrajzi 11 összeírasi számú lakházuk és 1.80 □ öl belterületükre az árverést 468 frtban ezenen megállapított kikiáltási ában elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1891. évi decz. hó 11-ik napján, d. e. 10 órakor a felső Várad községben a község bíró lakásán megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron föl is eladtni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 46 frt 80 kr. készpénzben, vagy az 1882. LX. t. cz. 42-ik § aban jelzett árfo-lyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kikiáltott kezéhez letenni, avagy az 1881. 60. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Léván, 1891. évi szept. hó 25-ik napján. A lévai kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság. Gyenes, kir. járásbíró.

270/1891. tkvi szám.

Arverési hirdetményi kivonat.

Abalirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezenen közhírré teszi, hogy az újbányai kir. járásbíróságnak 2741/1891. számú végzése által Dr. Balbach Béla ügyvéd által képviselt Spitz

Már mint alapfoglaltató Böhm Károly mint felülfoglaltó javára Ruzsiczky Győző és neje Katalin vilnyei lako. ellen 73 frt 50 és 281 frt tőkéhez 1891. év szept. hó 19-ik napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 37 frt 6 kr. alapfoglaltatói perköltség kifizetése és 1 frt 50 kr. hird. díj erejéig elrendelt kielégítési végrehajtó. alkalmával bíróság lefoglalt és 733 frt 90 krra becsült 2 ló, 1 hintó, 6 szekér széna, szoba-batorkok, ágynemű, felső alsó ruha-nemű padolat szőnyegok fegyvertartó szegverekkel, gyümölcs, krumpli, 1 bunda, 1 remontoir ezüst zseboriból álló ingóságok nyilvános árverés utján eladtnak.

Mely árverésnek az újbányai kir. járásbírósági 2753 sz. kiküldést rendelő végzése folytán a helyszínen, vagyis Vilnye-peszerényben alperes lakásán leendő elközlésére 1891-ik év nov. hó 17-ik napjának d. e. 10 órája hetárduól kifizetetik és ahhoz a venni szándékozik ezenen megjelölésével hivatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legelőbbit ígérőnek becsárón alul is eladtni fognak.

Az árverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő. Végül felhívtnak mindazok kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtó kifizetését megelőző kielégítettéshz tartanak jogot, a mennyiben részükre foglalás korábban eszközöltetett volna, és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig abalirt kiküldöttek vagy írásban bealtni, avagy pedig szóval bejelenteni tartoznak

A törvény s határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján kifizetését követő naptól számítatik.

Kelt Újbányán, 1891-ik évi nov. hó 6 napján.

Simonidesz Adolf, kir. bírósági végrehajtó.

Advertisement for sewing machines. Text: 'Varrógépeket', '50 krajczáros részletfizetésre', '5 évi jótállás mellett kaphatnak', 'FISCHER MIKSI'. Includes an illustration of a woman sewing at a machine.

SCHLICK-féle

vasöntöde és gépgyár részvénytársaság BUDAPESTEN.

Gyár és irodák:

VI., külső Váci-ut 1696/99.

Városi iroda és raktár:

VI., Podmaniczky-utca 14.

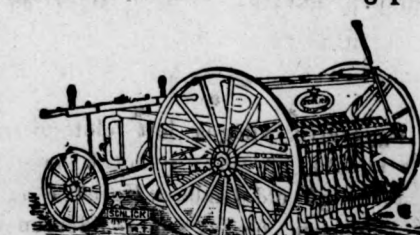
Ajánlja kitünő és szilárd szerkezetű, gőz- és járgánycséplő-készületeit és számos első díjakkal kitüntetett szabad. SCHLICK-féle 2 és 3 vasu ekéit és szabadalm. mélyítő-ekéit, eredeti SCHLICK és VIDATS-féle egyvasu ekéit, — talajmivelő eszközzeit, boronáit és rögtörő hengereit, valamint

Schlick-féle szabadalm. „HALADÁS” sorbavetőgépeit.

Készletben vannak továbbá: gabonatisztító rosták (BAKER s VIDATS rendszer) takarmánykészítő gépek, tengeri morzsológok és daralók, szabad. Jókay-féle „Hungaria” daráló-gépek erőhajtásra, örlőmalmok és olajmalomberendezések. Eredeti amerikai kevékötő és marokrakó arató-gépek és fűkaszaló-gépek, szállítható mezei vasutak stb.

Előnyös fizetési feltételek. Legjutányosabb árak.

Árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve.

24-15